CZU: 657.37:005.6:174.4 **https://doi.org/10.59295/dnwe2025.80**

IMPACTUL CALITĂȚII INFORMAȚIEI ASUPRA CREDIBILITĂȚII RAPORTĂRILOR DE SUSTENABILITATE

Irina COSNICEAN
Moldova State University, 60 Alexei Mateevici, Chișinău, Republic of Moldova
irina.cosnicean@usm.md
ORCID iD: 0000-0001-7914-1188

Irina RAEVSKAIA
Moldova State University, 60 Alexei Mateevici, Chișinău, Republic of Moldova
irina.raevskaia@usm.md
ORCID iD: 0000-0002-7749-1237

Purpose of the article: *The study investigates the relationship between the quality of information disclosed in sustainability reports and their perceived credibility among stakeholders. It examines how transparency and accuracy contribute to building trust in ESG communication.*

Methodology: *The research combines content analysis of sustainability reports from multiple sectors with the evaluation of key quality dimensions-accuracy, clarity, completeness, relevance, and verifiability. Comparative analysis is supported by the identification of best practices in externally audited reports.*

Conclusions: *Findings show a strong positive correlation between information quality and stakeholders' trust. Companies providing contextualized, verifiable data supported by external assurance are perceived as more transparent and responsible.*

Originality: *The paper provides an integrated framework for assessing ESG reporting credibility by linking information quality indicators to stakeholder perceptions, contributing to improved sustainability communication and governance.*

Keywords: *sustainability reporting, ESG, information quality, credibility, transparency.*
JEL Classifications: M14, M41, Q56

INTRODUCERE

Un factor esențial pentru credibilitatea raportărilor de sustenabilitate ale organizațiilor îl constituie calitatea informațiilor furnizate. În contextul noilor reglementări europene privind raportarea non-financiară și sustenabilitatea, companiile se confruntă cu presiuni tot mai mari de a prezenta date exacte, complete și verificabile. Acest articol analizează legătura dintre principalele dimensiuni ale calității informației – acuratețe, transparență, relevanță, comparabilitate și verificabilitate – și nivelul de încredere perceput în raportările de sustenabilitate. Rezultă clar că o calitate ridicată a informațiilor contribuie la diminuarea riscului de „greenwashing", susține procesele decizionale ale investitorilor și consolidează legitimitatea organizațiilor în relația cu părțile interesate.

Raportările de sustenabilitate, în ultimii ani, s-au transformat într-un instrument strategic esențial pentru prezentarea performanței de mediu, sociale și de guvernanță (ESG). Implementarea Directivei CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) și a Standardelor Europene de Raportare a Sustenabilității (ESRS - European Sustainability Reporting Standards) a ridicat semnificativ cerințele privind calitatea și transparența informațiilor publicate. În acest context, credibilitatea raportărilor de sustenabilitate a devenit un factor central în aprecierea corectă a angajamentelor asumate de companii în domeniul sustenabilității.

MATERIAL ȘI METODĂ

Pentru a atinge obiectivele cercetării, au fost utilizate următoarele metode: studiul bibliografic și istoriografic asupra conceptelor „calității informațiilor "și „credibilității raportărilor de sustenabilitate",

analiza conținutul rapoartelor de sustenabilitate din mai multe sectoare cu evaluarea principalelor dimensiuni ale calității, precum acurateţe, claritate, completitudine, relevanță și verificabilitate. Sinteza, inducția, deducția, analiza comparativă celor mai bune practici din rapoartele auditate extern. Sinteza unor lucrări științifice care au servit drept surse informaţionale specifice temei cercetate, generalizarea și sistematizarea, etc.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Investigarea conceptului de calitate a informațiilor și a factorilor care o influențează

Conceptul de calitate a informațiilor, fiind descris printr-un ansamblu de caracteristici care determină utilitatea, credibilitatea și relevanța datelor pentru utilizatori a constituit un subiect amplu dezbătut în literatura de specialitate. De diverși autori au fost elaborate modele și dimensiuni teoretice menite să faciliteze evaluarea calității raportărilor corporative, în special a celor privind sustenabilitate.

Savanții **Wang și Strong** au propus unul dintre cele mai utilizate cadre conceptuale privind calitatea informațiilor în lucrarea sa "Beyond Accuracy: What Data Quality Means to Data Consumers".

Autorii au subliniat necesitatea unei abordări holistice a calității informației, centrată pe nevoile utilizatorilor. Modelul propus de ei a devenit fundamental pentru numeroase cercetări ulterioare și continuă să fie aplicat în analizarea raportărilor corporative, inclusiv a raportărilor de sustenabilitate, unde importanța relevanței, transparenței și utilității pentru stakeholderi sunt din ce în ce mai accentuate.

Calitatea a fost clasificată în patru categorii principale (Wang, Richard Y; Strong, Diane M; Beyond, 1996):

- *Calitate intrinsecă* (acurateţe, obiectivitate, credibilitate) – ansamblul caracteristicilor fundamentale ale informației – precum și acurateţea, credibilitatea – care îi conferă valoare independentă de context și constituie baza esențială pentru transparență, responsabilitate și luarea unor decizii informate.
- *Calitate contextuală* (relevanță, utilitate temporală, completitudine) - reflectă gradul în care informația este relevantă și adecvată pentru un anumit scop, evidențiind faptul că valoarea sa depinde întotdeauna de contextul concret în care este utilizată. Această categorie subliniază necesitatea ca datele să fie nu doar corecte, ci și relevante, complete și disponibile la momentul potrivit.
- *Calitate reprezentațională* (claritate, consistență, concizie) - se referă la modul în care informația este prezentată, structurată și comunicată utilizatorilor, influențând capacitatea acestora de a înțelege și de a interpreta datele. Această categorie se concentrează pe aspectele vizuale și logice ale informațiilor, care pot facilita sau împiedica procesul decizional, indiferent de acurateţea sau relevanța conținutului.
- *Calitate accesibilă* (accesibilitate, securitate) - se referă la gradul în care informația poate fi ușor accesată și utilizată de utilizatori, dar și măsura în care este protejată împotriva accesului neautorizat sau a pierderii de date. Această categorie pune accent pe aspecte legate de disponibilitatea informațiilor, cât și de securitate pentru aceasta, fiind esențială pentru gestionarea eficientă.

Contribuția modelului elaborat de Wang și Strong este fundamentală deoarece au demonstrat că informația de calitate trebuie apreciată nu doar prin proprietățile sale interne, ci și prin modul în care răspunde nevoilor utilizatorilor.

Modelului propus de **Martin J. Eppler** în cartea *"Managing Information Quality"* reprezintă importanța clarității, consistenței, completitudinii și actualității, subliniind că problemele de calitate apar nu doar în date, ci și în procesele de generare, interpretare și comunicare a informațiilor. Eppler pornește de la ideea că este nevoie de un management conștient al calității informaţiei. Modelul are două direcții principale: nivele şi principii. Primele două nivele (comunitate și produs) se referă la calitatea conţinutului informației, iar ultimele două (proces şi infrastructură) la calitatea mediului / canalului de livrare a informaţiei. (Martin J. Eppler, 2003)

Tabel 1. Caracteristica nevelurilor informației după modelului propus de Martin J. Eppler

Nivel	Caracteristica
Comunitate	Calitatea informației din perspectiva comunității/ utilizatorilor — cât de relevantă este informația pentru comunitatea-țintă.
Produs informațional	Calitatea conținutului în sine: exactitate, claritate, corectitudine, utilitate etc.
Proces	Calitatea proceselor prin care informația este generată, organizată, transmisă, actualizată etc.
Infrastructură	Calitatea mediilor și infrastructurii prin care informația este stocată/transmisa/distribuită: accesibilitate, securitate, performanță, mentenanță etc.

Sursa: *Elaborat de autori utilizând sursa (Popovič, Turk, Jaklič, 2010)*

Eppler propune un set de criterii, pentru a face evaluare corectă, care descriu calitatea informației la cele patru nivele. De exemplu: criterii legate de conținut / produs – acoperire / suficiență, concizie, claritate, corectitudine / acurateță, consistență, aplicabilitate / utilitate. Criterii legate de mediu / infrastructură / proces – actualitate / promptitudine, trasabilitate, sursă datelor vizibilă, posibilitatea de actualizare / întreținere, ușurință în utilizare, adaptabilitate la utilizator, acces, securitate. Pentru o informație de calitate, ar trebui să fie îndeplinite criterii de conținut și/sau de mediu, în funcție de context și necesități. (Popovič, Turk, Jaklič, 2010)

Pe lângă nivele și criterii, Eppler propune patru principii care servesc ca ghid pentru a asigura gestionarea informației calitative (Martin J. Eppler, 2003):

1. **Principiul integrării** — informația de calitate trebuie agregată, sintetizată, ordonată: să ofere o imagine de ansamblu în detalii și să permită utilizatorului să aibă o perspectivă clară și structurată.
2. **Principiul validării** — informația trebuie verificată, validată; sursa, consistența, corectitudinea, integritatea datelor trebuie asigurate și orice eroare eliminată.
3. **Principiul contextualizării** — informația trebuie adaptată la contextul de utilizare: la nevoile, comunitatea-țintă, scopul și modul de utilizare.
4. **Principiul activării** — informația de calitate devine cu adevărat valoroasă atunci când este activ folosită: difuzată corect, accesibilă, actualizată, integrată în procese organizaționale.

Aplicarea acestor principii poate produce schimbări de la generarea informației, la organizare, prezentare, livrare și utilizare, în așa mod, încât informația să devină potrivită pentru utilizare.

Modelul Eppler nu este doar teoretic, el prevede și pași practici pentru gestionarea calității informației: identificare, evaluare, alocare/responsabilizare și aplicare, ce permite transformarea „informației brute" într-o resursă informațională de calitate, adaptată nevoilor organizației și utilizatorilor.

Modelul lui Eppler are o importanța și utulitate deosebită pentru management, fiind că extinde abordările clasice, orientate spre date structurate spre conținut, adică texte, rapoarte, comunicări, documentații; permite ca informația să fie gestionată sistematic, să devină un activ organizațional gestionabil; oferă un limbaj comun managerial pentru evaluare, audit, îmbunătățire, ce este util pentru echipe de cunoaștere, management, IT, comunicare etc.; subliniază că calitatea nu este doar un atribut static al informației, ci un proces continuu de generare → validare → adaptare → utilizare/activare.

În studiul *Developing a Framework for Assessing Information Quality on the World Wide Web*, Knight și Burn (2005) examenând calitatea informațiilor în mediul online identifică patru dimensiuni fundamentale: credibilitatea sursei, acuratețea, completitudinea și actualitatea informațiilor. Aceste criterii sunt deosebit de relevante pentru raportările de sustenabilitate publicate în format digital, unde nivelul de transparență și posibilitatea de verificare a informațiilor joacă un rol esențial în consolidarea încrederii utilizatorilor. *(*Knight, S. A., & Burn, J. M., 2005)

În articolul *Assessing Information Quality: A Multidimensional Perspective*, autorii evidențiază relația directă dintre claritatea informațiilor și nivelul de încredere al utilizatorilor, subliniind că lipsa transparenței și ambiguitatea metodologică afectează semnificativ credibilitatea raportărilor corporative. Această

perspectivă este deosebit de relevantă în contextul raportărilor ESG, unde metodologia utilizată pentru definirea și măsurarea indicatorilor influențează în mod direct percepția publică asupra performanței organizațiilor. (Wang, R. Y., & Strong, D. M., 1996)

În lucrarea *Quality of Financial Reporting: Measuring Qualitative Characteristics*, autorii adaptează cadrul conceptual dezvoltat de IASB (International Accounting Standards Board) cu elaborarea și dezvoltarea **Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS)** și FASB (Financial Accounting Standards Board), organismul independent din Statele Unite responsabil pentru elaborarea și menținerea **standardelor contabile financiare generale (US GAAP – Generally Accepted Accounting Principles). Ferdy van Beest, Geert Braam și Suzanne Boelens** propun un set de indicatori pentru evaluarea calității raportărilor financiare și non-financiare, având în vedere dimensiuni precum relevanța, reprezentarea fidelă, comparabilitatea, verificabilitatea și înțelegerea informațiilor. Acest model este utilizat pe scară largă în analiza raportărilor de sustenabilitate, întrucât evidențiază importanța verificabilității și comparabilității, considerate dimensiuni esențiale în evaluarea raportărilor ESG. (F.van Beest, Braam, G., & Boelens, S., 2009)

Autorii lucrării *CSR Reporting Practices and the Quality of Disclosed Information* investighează raportările CSR și propun trei indicatori-cheie ai calității informațiilor: completitudinea datelor ESG, echilibrul între performanțele pozitive și negative și verificabilitatea/auditabilitatea acestora. Analiza evidențiază că firmele care utilizează audit extern pentru datele ESG furnizează informații mai consistente și transparente, ceea ce contribuie la creșterea credibilității percepute a raportărilor. (Michelon, G., Pilonato, S., & Ricceri, F., 2015)

Tabel 2. Sinteză comparativă a contribuțiilor

Autor	Dimensiuni principale ale calității informației	Relevanță pentru raportările de sustenabilitate
Wang & Strong (1996)	Acuratețe, completitudine, relevanță, claritate	Fundamentul teoretic al evaluării calității datelor
Eppler (2003)	Claritate, consistență, completitudine	Accent pe procesul intern de generare a informațiilor ESG
Knight & Burn (2005)	Credibilitate, acuratețe, actualitate	Relevanță pentru rapoarte publicate online
Beest et al. (2009)	Relevanță, verificabilitate, comparabilitate	Cadru foarte utilizat pentru evaluarea raportărilor corporative
Michelon et al. (2015)	Completitudine, echilibru, verificabilitate	Legătură directă cu calitatea raportărilor de sustenabilitate

Sursa: *elaborat de autori.*

Credibilitatea raportărilor de sustenabilitate din perspectiva mai multor autori

Credibilitatea raportărilor de sustenabilitate a devenit un concept central în literatura de specialitate, fiind esențială pentru încrederea investitorilor, a clienților și a altor părți interesate. Autorii din domeniu au analizat factorii care determină credibilitatea, metodele de evaluare și relația acesteia cu calitatea informațiilor.

Gray, Owen și Adams, în lucrarea *Accounting and Accountability: Changes and Challenges in Corporate Social and Environmental Reporting*, susțin că credibilitatea raportărilor de sustenabilitate este strâns corelată cu percepția legitimității organizației (*Teoria legitimității*). Organizațiile care furnizează informații transparente privind performanțele ESG își pot consolida sprijinul din partea societății și pot diminua riscul criticilor publice. Astfel, credibilitatea raportărilor nu depinde doar de acuratețea datelor, ci și de alinierea acestora la valorile și practicile reale ale organizației. (Gray, R. H., Owen, D. L., & Adams, C. A., 1996)

În articolul *CSR Reporting Practices and the Quality of Disclosed Information*, Michelon și colegii evidențiază că auditul extern al datelor ESG sporește semnificativ credibilitatea raportărilor. Rapoartele verificate independent sunt percepute de investitori și alte părți interesate ca fiind mai transparente și mai de încredere. Autorii subliniază, de asemenea, că **completitudinea informațiilor** și **echilibrul între aspectele pozitive și cele negative** reprezintă factori esențiali în consolidarea credibilității raportărilor CSR. (Michelon, G., Pilonato, S., & Ricceri, F., 2015)

În studiul *Impression Management in Sustainability Reports*, Cho și colegii evidențiază că credibilitatea raportărilor este diminuată de practicile de „greenwashing", adică prezentarea selectivă sau exagerată a performanțelor ESG. Autorii arată că informațiile percepute ca fiind manipulatoare sau incomplete reduc încrederea părților interesate și pot afecta reputația organizației. Astfel, credibilitatea raportărilor depinde atât de calitatea datelor, cât și de integritatea modului în care acestea sunt comunicate. (Cho, C. H., Michelon, G., & Patten, D. M., 2012)

Raportul KPMG, *The Time Has Come: The KPMG Survey of Sustainability Reporting*, evidențiază că investitorii și analiștii pun un accent deosebit pe **transparența metodologică, verificabilitatea și comparabilitatea** datelor ESG. Credibilitatea raportărilor crește atunci când organizațiile respectă standarde internaționale, precum **GRI – Global Reporting Initiative, SASB – Sustainability Accounting Standards Board sau ESRS – European Sustainability Reporting Standards**, și furnizează informații care sunt **verificabile, relevante și coerente în timp**. (KPMG International., 2020)

Hahn și Kühnen în articolul *Determinants of Sustainability Reporting: A Review of Results, Trends, Theory, and Opportunities* evidențiază că credibilitatea raportărilor de sustenabilitate depinde atât de **dimensiunile cantitative** (date măsurabile), cât și de **dimensiunile calitative** (descrieri narative). Claritatea organizării informațiilor, comparabilitatea cu standardele existente și prezentarea de indicatori verificați contribuie semnificativ la sporirea încrederii părților interesate. (Hahn, R., & Kühnen, M., 2013)

În lucrarea *Corporate Social Responsibility and Communication Strategies: A Stakeholder Perspective*, autorii evidențiază că credibilitatea raportărilor CSR este influențată de strategiile de comunicare utilizate. Raportările care facilitează **dialogul cu părțile interesate**, explică **metodologia utilizată** și recunosc **limitele datelor furnizate** sunt percepute ca fiind mai transparente și mai credibile. **(**Stancu & Dumitru, 2019**)**

Din analiza literaturii de specialitate reiese că credibilitatea raportărilor de sustenabilitate este multidimensională și depinde de:

1. **Calitatea informațiilor**: acuratețe, completitudine, relevanță, claritate, verificabilitate (Michelon et al., 2015; Hahn & Kühnen, 2013).
2. **Auditul extern**: certificarea independentă crește încrederea (Michelon et al., 2015).
3. **Transparența și integritatea**: evitarea „greenwashing"-ului și explicarea metodologiei (Cho et al., 2012; Stancu & Dumitru, 2019).
4. **Standardele internaționale**: raportarea conform GRI, SASB, ESRS facilitează comparabilitatea și credibilitatea (KPMG, 2020).
5. **Percepția stakeholderilor**: legitimitatea organizațională și comunicarea strategică influențează modul în care informațiile sunt evaluate (Gray et al., 1996).

Legătura dintre calitatea informației și credibilitatea raportărilor de sustenabilitate

Calitatea informației și credibilitatea raportărilor de sustenabilitate sunt două concepte interdependente, esențiale pentru evaluarea performanței ESG (Environmental, Social, Governance) a organizațiilor. În literatura de specialitate, se subliniază în mod constant că **raportările transparente, complete și verificabile sunt percepute ca mai credibile de către părțile interesate**, inclusiv investitori, clienți, autorități și societate civilă (Michelon, Pilonato & Ricceri, 2015; Hahn & Kühnen, 2013).

1. Calitatea informației ca fundament al credibilității

Calitatea informației este definită printr-o serie de dimensiuni esențiale: acuratețe, completitudine, relevanță, claritate, comparabilitate și verificabilitate (Wang & Strong, 1996; Beest, Braam & Boelens, 2009). În contextul raportărilor de sustenabilitate, fiecare dintre aceste dimensiuni influențează direct percepția stakeholderilor:

- **Acuratețea** și **verificabilitatea** datelor permit părților interesate să aibă încredere că informațiile prezentate reflectă realitatea organizației. Lipsa acurateței poate conduce la percepții de „greenwashing" și la diminuarea credibilității (Cho, Michelon & Patten, 2012).
- **Completitudinea** și **relevanța** informațiilor asigură că toate aspectele importante ale performanței ESG sunt raportate, ceea ce conferă consistență și utilitate deciziilor investitorilor (Michelon et al., 2015).
- **Claritatea** și **comparabilitatea** permit stakeholderilor să înțeleagă informațiile și să le compare cu performanțele altor companii sau cu perioadele anterioare, ceea ce sporește transparența și legitimitatea raportării (Hahn & Kühnen, 2013; Beest et al., 2009).

Astfel, calitatea informației acționează ca un **factor determinant al credibilității**: cu cât datele sunt mai precise, relevante și bine structurate, cu atât raportarea este percepută ca fiind mai demnă de încredere.

2. Rolul auditului extern și al standardelor internaționale

Credibilitatea este consolidată atunci când informațiile ESG sunt auditate de terți sau raportate conform unor standarde recunoscute internațional, precum **GRI, SASB sau ESRS**. Auditul extern asigură verificabilitatea și reduce riscul percepției de manipulare a informației (Michelon et al., 2015; KPMG, 2020). De asemenea, respectarea standardelor facilitează comparabilitatea și consistența datelor, ceea ce contribuie semnificativ la încrederea investitorilor și a altor părți interesate.

3. Transparența și comunicarea strategică

Literatura subliniază că **transparența proceselor de colectare și raportare** influențează percepția credibilității chiar mai mult decât datele în sine (Gray, Owen & Adams, 1996; Stancu & Dumitru, 2019). Explicarea metodologiilor utilizate, recunoașterea limitărilor și prezentarea echilibrată a rezultatelor pozitive și negative sporesc încrederea publicului și reduc suspiciunile de „greenwashing".

4. Implicații practice

Legătura strânsă dintre calitatea informației și credibilitate are implicații directe pentru companii:

- Este necesară implementarea unui **sistem robust de colectare și validare a datelor ESG**.
- Trebuie acordată prioritate **auditului extern și respectării standardelor de raportare**.
- Comunicarea trebuie să fie **transparentă, clară și completă**, evitând ambiguitățile și prezentările selective.

Prin urmare, calitatea informației nu este doar o cerință tehnică, ci un element strategic care determină nivelul de încredere al părților interesate și legitimitatea organizației pe termen lung.

Calitatea informației și credibilitatea raportărilor în Republica Moldova

Raportarea privind durabilitatea (inclusiv ESG) a devenit o **prioritate în parcursul de integrare europeană al Republicii Moldova**, odată cu procesul de aliniere la cerințele UE (de exemplu, CSRD/ESRS). Autoritățile, împreună cu parteneri precum Banca Mondială și asociațiile profesionale, au început să promoveze cadrul de raportare a durabilității, ceea ce implică **creșterea transparenței și responsabilității în comunicarea publică a informațiilor ESG**.

(Raportarea privind durabilitatea – prioritate în parcursul de integrare europeană al Republicii Moldova, 2025)

Pe fondul aderării la normele europene, raportările CSR/ESG ale entităților din Moldova sunt tot mai frecvent comparate cu cerințele standardelor recunoscute internațional (de exemplu, GRI, SASB, ESRS), ceea ce contribuie la îmbunătățirea structurii informațiilor și a comparabilității acestora. (AmCham Business CORe, 2025)

Există cercetări academice care fac legătura între **transparența rapoartelor și cerințele părților interesate**. De exemplu, un studiu despre calitatea raportării integrate (integrated reporting quality) într-un context similar (companii din sectoarele industriale) discută determinanții care influențează calitatea raportărilor și transparența corporativă – ceea ce poate fi extrapolat și în cazul R. Moldova, unde transparența este încă în evoluție. (Cojocaru (Bărbieru) Ana-Carolina, Mihaila Svetlana, Grosu Veronica, 2023)

Calitatea și credibilitatea informației financiare în Moldova a fost subiect și în contextul auditului extern: **disponibilitatea informațiilor financiare credibile este percepută ca limitată**, iar auditul formal (conform standardelor internaționale) nu este încă pe scară largă, ceea ce afectează accesul la finanțare și încrederea creditorilor. (Raport cu privire la Respectarea Standardelor şi Codurilor, Contabilitate şi Audit, 2013)

Instituții precum Biroul Național de Statistică urmăresc **principii de calitate și fiabilitate** în statistică oficială, inclusiv relevanță, acuratețe și promptitudine – ceea ce subliniază existența unui cadru instituțional spre asigurarea informațiilor credibile pe scară largă (deși nu specific pentru CSR/ESG). **(**Politica de Calitate a Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova, 2025)

Sarcina principală a Biroului Național de Statistică (BNS) este de a prezenta informație credibilă, punctuală și obiectivă privind situația economică, demografică, socială și de mediu în Republica Moldova.

Conform *Legii Nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială*, Capitolul VIII, articolele 21-22, BNS îşi asumă angajamentul pentru evaluarea şi îmbunătăţirea continuă a calităţii statisticii oficiale: periodic și sistematic sunt identificate punctele forte și punctele slabe, precum și riscurile aferente pe care le luăm în considerare în mod corespunzător prin dezvoltarea continuă a cadrului de calitate.

Politica de Calitate vine să susțină implementarea *Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național 2023-2030* și include principiile, respectarea cărora garantează faptul că, statistica oficială corespunde cerințelor din **Codul de Practici al Statisticilor Europene și din principiile fundamentale ale statisticii oficiale**.

Principiile fundamentale ale statisticii oficiale în Republica Moldova

În 1992, Comisia Economică a Organizației Națiunilor Unite pentru Europa (UNECE) a adoptat principiile fundamentale ale statisticii oficiale în regiunea UNECE. Comisia de Statistică a Națiunilor Unite a adoptat aceste principii în 1994 la nivel mondial. Consiliul Economic și Social (ECOSOC) a aprobat Principiile fundamentale ale Statisticii Oficiale în 2013; și în ianuarie 2014 au fost adoptate de Adunarea Generală. Această recunoaștere la cel mai înalt nivel politic subliniază faptul că statisticile oficiale - informații fiabile și obiective - sunt esențiale pentru luarea deciziilor (Principiile fundamentale ale statisticii oficiale, 2025):

1. Relevanță, imparțialitate și acces egal. Statisticile oficiale oferă un element indispensabil pentru sistemul informațional al unei societăți democratice, furnizând guvernului, economiei și publicului date referitoare la situația economică, demografică, socială și a mediului înconjurător. În acest scop, statisticile oficiale care satisfac testul utilității publice vor fi calculate și puse la dispoziție, în condiții de imparțialitate, de către agențiile oficiale de statistică, pentru a onora dreptul cetățenilor de a avea acces la informațiile publice.

2. Standarde profesionale și etică. Pentru a păstra încrederea în statisticele oficiale, agențiile de statistică trebuie să hotărască, în baza considerentelor strict profesionale, inclusiv a principiilor științifice și a eticii profesionale, asupra metodelor și procedurilor de colectare, prelucrare, stocare și prezentare a datelor statistice.

3. Responsabilitate și transparență. Pentru facilitarea unei interpretări corecte a datelor, agențiile de statistică trebuie să prezintă informații, în conformitate cu standardele științifice, cu privire la sursele, metodele și procedurile statistice.

4. Prevenirea utilizării incorecte. Agențiile de statistică sunt îndreptățite să comenteze interpretările și întrebuințările eronate ale statisticilor.

5. Surse de statistici oficiale. Datele necesare în scopuri statistice pot fi preluate din toate tipurile de surse, fie din anchete statistice, fie din evidențe administrative. Agențiile de statistică trebuie să opteze asupra surselor având în vedere calitatea, termenele, costurile și sarcina de răspuns a respondenților.

6. Confidențialitate. Datele individuale colectate de agențiile de statistică în vederea elaborării statisticilor, indiferent dacă se referă la persoane fizice sau juridice, vor fi strict confidențiale și se vor utiliza exclusiv în scopuri statistice.

7. Legislație. Legile, regulamentele și măsurile care guvernează sistemele statistice trebuie aduse la cunoștința publicului.

8. Coordonarea națională. Coordonarea între agențiile de statistică dintr-o țară este esențială pentru asigurarea consecvenței și eficienței sistemului statistic.

9. Utilizarea standardelor internaționale. Utilizarea de către agențiile de statistică din fiecare țară a conceptelor, clasificărilor și metodelor internaționale promovează consecvența și eficiența sistemelor statistice la toate nivelele oficiale.

10. Cooperare internațională. Cooperarea bilaterală și multilaterală în domeniul statistic contribuie la îmbunătățirea sistemelor de statistici oficiale în toate țările.

CONCLUZII

Concluzionând cele expuse mai sus putem menționa că analiza literaturii de specialitate evidențiază că, deși studiile utilizează metodologii și terminologii variate, există un consens asupra importanței dimensiunilor fundamentale ale calității informațiilor, precum acuratețea, completitudinea, relevanța, claritatea, comparabilitatea și verificabilitatea. Aceste caracteristici sunt esențiale pentru evaluarea raportărilor de sustenabilitate și pentru aprecierea nivelului de credibilitate pe care acestea îl inspiră în rândul părților interesate.

În concluzie, credibilitatea nu depinde doar de datele raportate, ci și de contextul comunicării, verificarea externă și alinierea la standarde recunoscute internațional.

Analiza literaturii arată că **credibilitatea raportărilor de sustenabilitate depinde în mod direct de calitatea informației**. Dimensiuni precum acuratețea, completitudinea, claritatea, relevanța și verificabilitatea sunt esențiale pentru percepția stakeholderilor. Auditul extern, standardele internaționale și comunicarea transparentă consolidează această legătură, transformând raportarea ESG într-un instrument strategic de consolidare a încrederii și a reputației organizației.

Calitatea informațiilor ESG și a raportărilor corporative în Republica Moldova este un domeniu în dezvoltare, influențat de:

- **Alinierea la standarde internaționale (GRI/SASB/ESRS)** ca parte a procesului de integrare europeană, ceea ce contribuie la claritate, transparență și comparabilitate a informațiilor. (Raportarea privind durabilitatea – prioritate în parcursul de integrare europeană al Republicii Moldova, 2025)
- **Nevoia de asigurare externă a datelor** (audit ESG), esențială pentru sporirea credibilității, similar cu practicile internaționale recunoscute. (AmCham Business CORe, 2025)
- **Percepția limitată a credibilității informațiilor financiare și nefinanciare în rândul utilizatorilor externi**, în special în absența unui cadru larg de audit conform standardelor internaționale. (Raport cu privire la Respectarea Standardelor şi Codurilor, Contabilitate şi Audit, 2013)
- **Angajamentul instituțional și reforma statistică**, care privesc calitatea și credibilitatea informațiilor publice în general, un element esențial pentru credibilitatea raportărilor corporative și ESG. **(**Politica de Calitate a Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova, 2025**)**

In Republica Moldova există un **interes crescând pentru transparență și credibilitate în raportări**, dar provocările privind calitatea informațiilor, gradul de audit și alinierea la standardele internaționale rămân actuale pe măsură ce mediul corporativ și instituțional continuă să evolueze.

MULȚUMIRI

Acest studiu a fost realizat cu sprijinul proiectului HORIZON-MSCA-2023-SE-01 Marie Skłodowska-Curie Actions Project GA: 101179323 Titlul proiectului: STAR – Transformarea durabilității: Rețea de cercetare și inovare pentru informații de calitate, practici mai bune de raportare a durabilității și reziliența afacerilor.

REFERINȚE

1. AmCham Business CORe, 2025 https://www.amcham.md/st_files/2025/11/05/AmCham_Business_CORe.pdf?utm_source=chatgpt.com
2. Cho, C. H., Michelon, G., & Patten, D. M. (2012). *Impression management in sustainability reports: An empirical investigation of the use of graphs*. *Accounting and the Public Interest, 12*(1), 16–37. https://doi.org/10.2308/apin-10249
3. Cojocaru (Bărbieru) Ana-Carolina, Mihaila Svetlana, Grosu Veronica, INTEGRATED REPORTING QUALITY DETERMINANTS: THE CASE OF BASIC MATERIALS AND INDUSTRIAL COMPANIES. 2023 https://press.utm.md/index.php/jss/article/view/2023-6-4-01/01-pdf
4. Gray, R. H., Owen, D. L., & Adams, C. A. (1996). *Accounting and accountability: Changes and challenges in corporate social and environmental reporting*. Prentice Hall
5. F.van Beest, Braam, G., & Boelens, S. (2009). *Quality of Financial Reporting: Measuring Qualitative Characteristics* (NiCE Working Paper No. 09-108). Nijmegen Center for Economics, Radboud University Nijmegen. https://repository.ubn.ru.nl/bitstream/handle/2066/74896/74896.pdf
6. Hahn, R., & Kühnen, M. (2013). *Determinants of sustainability reporting: A review of results, trends, theory, and opportunities in an expanding field of research. Journal of Cleaner Production, 59*, 5–21. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2013.07.005
7. Knight, S. A., & Burn, J. M. (2005). *Developing a framework for assessing information quality on the World Wide Web*. Informing Science: The International Journal of an Emerging Transdiscipline, 8, 159–172. https://doi.org/10.28945/493
8. KPMG International. (2020). *The Time has Come: The KPMG Survey of Sustainability Reporting*. Amstelveen: KPMG. https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2020/11/the-time-has-come-survey-of-sustainability-reporting.html
9. Michelon, G., Pilonato, S., & Ricceri, F. (2015). *CSR reporting practices and the quality of disclosure: An empirical analysis. Critical Perspectives on Accounting, 33*, 59–78. https://doi.org/10.1016/j.cpa.2014.10.003
10. Martin J. Eppler . "Managing Information Quality". Introducing the Notion of Information Quality. pp 1–14. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-540-24782-1_1
11. Popovič, Turk, Jaklič: Conceptual model of business value of business intelligence systems.Management, Vol. 15, 2010, 1, pp. 5-30. https://hrcak.srce.hr/file/81743?utm_source=chatgpt.com
12. Politica de Calitate a Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova, 2025 https://statistica.gov.md/index.php/ro/calitatea-in-statistica-142.html?utm_source=chatgpt.com
13. Principiile fundamentale ale statisticii oficiale https://statistica.gov.md/ro/principiile-fundamentale-ale-statisticii-oficiale-56_3685.html
14. Raportarea privind durabilitatea – prioritate în parcursul de integrare europeană al Republicii Moldova, 2025 https://www.mf.gov.md/ro/content/raportarea-privind-durabilitatea-%E2%80%93-prioritate-%C3%AEn-parcursul-de-integrare-european%C4%83-al?language=ru&utm_source=chatgpt.com
15. Raport cu privire la Respectarea Standardelor şi Codurilor, Contabilitate şi Audit, 2013 https://cfrr.worldbank.org/sites/default/files/2019-11/Moldova_ROSC-AA_ro.pdf?utm_source=chatgpt.com
16. Wang, R. Y., & Strong, D. M. (1996). *Assessing information quality: A multidimensional perspective*. MIS Quarterly, 20(1), 5–33.
17. Wang, Richard Y; Strong, Diane M; Beyond accuracy: What data quality means to data consumers. *Journal of Management Information Systems*; Armonk; Spring 1996; Volume 12. ISSN 07421222. https://web.mit.edu/tdqm/www/tdqmpub/beyondaccuracy_files/beyondaccuracy.html?utm_source=chatgpt.com